

Warszawa, 23.08.2023

JEST GORĄCO, A BĘDZIE GORZEJ – MIĘSO DOPALACZEM KATASTROFY KLIMATYCZNEJ, A POLSKA NA PODIUM EUROPEJSKIM. OPUBLIKOWANO NOWY RAPORT ORAZ SONDAŻ

Polska na 3 miejscu w UE pod względem najwyższego spożycia mięsa, pokazuje nowy raport, a Polki i Polacy nieświadomi poważnych zagrożeń dla zdrowia związanych z bogatą w mięso dietą. Opublikowany został pionierski raport oraz wyniki nowego sondażu dotyczącego naszych nawyków żywieniowych, ich wpływu na stan zdrowia i planety oraz otwartości na zmiany diety.

Wyniki nowego sondażu przeprowadzonego w Polsce przez YouGov pokazały, że prawie jedna czwarta Polek i Polaków (24%) wciąż nie jest świadoma żadnych zagrożeń dla zdrowia wynikających z nadmiernego spożycia i wytwarzania produktów mięsnych.

Badanie przeprowadzone przez YouGov na zlecenie fundacji Compassion in World Farming ujawniło, że jedynie 12% ankietowanych z Polski miało świadomość zwiększonego ryzyka wystąpienia epidemii i pandemii – to najniższy wynik wśród wszystkich badanych krajów. Z drugiej strony 27% polskich uczestników badania wiedziało, że zanieczyszczenie powietrza pochodzące z hodowli przemysłowej podnosi częstotliwość występowania u ludzi nowotworów płuc i był to najwyższy osiągnięty wynik wśród badanych.

Ponad połowa (53%) Polek i Polaków wie o szkodliwych wpływach spożywania zbyt dużej ilości mięsa na zdrowie (m.in. zwiększona zachorowalność na niektóre nowotwory, choroby serca i otyłość) jednak na tle krajów, w których przeprowadzono sondaż, jest to jeden z najgorszych wyników. Ponadto 40% polskich ankietowanych zdaje sobie sprawę ze spadku skuteczności antybiotyków w leczeniu chorób występujących u ludzi z powodu ich rutynowego stosowania w hodowli zwierząt.

Zapytani z kolei o argumenty, które przekonałyby Polki i Polaków do kupowania żywności produkowanej w sposób ekologiczny i zrównoważony, ankietowani najczęściej odpowiadali: „świadomość korzyści zdrowotnych, związanych z mięsem z hodowli organicznych, z wolnego wybiegu, hodowli prowadzonych na pastwiskach” (53%) oraz „świadomość, że w hodowli zwierząt wykorzystywano wysokie standardy dobrostanu, takie jak zapewnianie zwierzętom wygodnych warunków do życia, spełniających ich potrzeby fizyczne oraz behawioralne” (50%). **W sumie aż 84% Polek i Polaków zadeklarowało, że da się ich zachęcić do kupowania żywności produkowanej w sposób o zrównoważonym wpływie na środowisko.**

Tymczasem pionierski raport „Więcej pieniędzy, więcej mięsa” opublikowany właśnie przez fundację Compassion in World Farming Polska pokazuje jak nawyki żywieniowe bogatszych krajów – m.in. Polski - i nienasycony apetyt na tanie mięso i inną żywność pochodzenia zwierzęcego napędzają eskalację kryzysów klimatycznych, zdrowotnych i przyrodniczych. Polska znalazła się w czołówce europejskich krajów, które jedzą mięso ponad zalecane normy.

Raport jako pierwszy na świecie wskazuje potrzebny poziom redukcji spożycia tego typu produktów w ponad 100 krajach o wysokich i średnio-wysokich dochodach, by przywrócić Ziemię do jej naturalnego stanu i zatrzymać jej zniszczenie. Wszystkie dane w raporcie zostały podzielone na konkretne kraje i konkretne rodzaje białka zwierzęcego oraz zestawione z zalecaną tzw. **dieta planetarną** rekomendowaną przez komisję EAT-Lancet. *Dieta Planetarna* jest naukowym rozwiązaniem, którego celem jest zapewnienie zdrowej diety ze zrównoważonych systemów żywnościowych do 2050 roku. Nowatorski raport zawiera jasne zalecenia polityczne dotyczące ograniczenia nadmiernej konsumpcji na poziomie krajowym i przedstawia aż 11 możliwych rozwiązań politycznych do wdrożenia.

Iwona Kibil, dietetyczka, edukatorka i autorka książek tak komentuje dane z naszego nowego raportu:

„Model odżywiania zawierający produkty odzwierzęce (w szczególności mięso czerwone) - w ilości, jak to wygląda obecnie ma jednocześnie niekorzystny wpływ na naszą planetę, jak i nasze zdrowie. Nadmierne spożycie czerwonego i przetworzonego mięsa, przyczynia się do zwiększenia ryzyka wystąpienia chorób przewlekłych, w tym nowotworów, chorób układu krążenia, cukrzycy typu 2. Aby przeciwdziałać negatywnym skutkom w obydwu obszarach, w krajach o wysokich dochodach i wysokim spożyciu mięsa - w tym Polsce- niezbędna jest redukcja spożycia i produkcji żywności odzwierzęcej, edukacja w kwestii zastępowania ich produktami roślinnymi oraz wzrost spożycia nieprzetworzonych produktów roślinnych. Redukcja spożycia produktów odzwierzęcych do ilości proponowanych przez komisję EAT Lancet mogłaby uchronić nawet 11 milionów ludzi rocznie przed przedwczesną śmiercią”.

Do kampanii podnoszącej świadomość włączyła się także modelka i influencerka Zuza Kołodziejczyk:

„Jestem zdziwiona i zupełnie nie rozumiem dlaczego w Polsce nadal spożywamy tak ogromne ilości mięsa pomimo wielu dostępnych informacji na temat negatywnego wpływu takiej nadkonsumpcji. Nasi dziadkowie jedli mięso raz w tygodniu, dziś wiele osób nie wyobraża sobie posiłku bez mięsa, a takie podejście jest przecież zwyczajnie szkodliwe. Wydaje mi się, że w tym temacie potrzeba jeszcze więcej edukacji, ale też gotowych rozwiązań systemowych, ułatwiających podejmowanie świadomych wyborów żywieniowych. Wierzę, że jeśli więcej osób zacznie zdawać sobie sprawę z konsekwencji stosowania takiej przesyconej mięsem diety, nie będzie trzeba namawiać ich do zmian, które wszystkim wyjdą na dobre”.

Małgorzata Szadkowska, prezeska Compassion in World Farming Polska:

„Aż 8 na 10 osób w naszym kraju deklaruje swoje chęci do kupowania żywności produkowanej w zrównoważony sposób, a jednocześnie jemy mięso ponad miarę. Potrzebujemy zupełnie nowego, jasnego planu ratunkowego dla systemu żywnościowego. Odwrócenie nadmiernej zależności od białka zwierzęcego oraz wspieranie sprawiedliwego i stabilnego dostępu do odżywczego jedzenia dla wszystkich, powinno być naszym priorytetem. Bez znaczącego zmniejszenia spożycia mięsa i nabiału uniknięcie coraz niebezpieczniejszych zmian klimatycznych będzie praktycznie niemożliwe. Temperatury na całym świecie biją kolejne rekordy. Czy naprawdę chcemy ugotować naszą planetę tylko po to, żeby móc dalej jeść tyle mięsa?”.

Kluczowe wnioski z raportu: W zestawieniu globalnym Islandia potrzebuje największej redukcji wszystkich produktów pochodzenia zwierzęcego wynoszącej 73%, podczas gdy Stany Zjednoczone

muszą ograniczyć nadmierną konsumpcję mięsa o ogromne 82%. **W Europie z kolei Polska jest na 4 miejscu pod względem spożywanego mięsa (3 miejsce w UE).**

- W ujęciu ogólnym, Islandia ma najwięcej do czynienia z ogromną 73% redukcją potrzebną do uzyskania 12% kalorii w diecie z żywności pochodzenia zwierzęcego, a następnie Finlandia (70%), Dania (68%), Czarnogóra (66%), Luksemburg i Estonia (65%).
- Jeśli chodzi o mięso, Stany Zjednoczone przodują w krajach wymagających największej redukcji (82%), a następnie Australia (80%), Argentyna (80%), Izrael (78%) i Hiszpania (78%).
- Wiodące pod względem nadmiernego spożycia ryb i owoców morza są: Islandia (77%), Malediwy (76%), Seszele (64%), Republika Korei (63%) i Malezja (63%).
- Pięć największych redukcji potrzebnych w przypadku produktów mlecznych to kraje: Finlandia (74%), Czarnogóra (74%), Albania (71%), Holandia (69%) i Szwajcaria (68%).
- A w przypadku jaj: Meksyk (76%), Chiny (76%), Japonia (75%), Holandia (74%) i Malezja (73%).
- Pomimo przekonujących dowodów, kraje nie uwzględniają ograniczenia żywności pochodzenia zwierzęcego w swoich krajowych planach działania lub strategiach żywnościowych. Dania przoduje w postępie, publikując niedawno jedno z najbardziej ekologicznych wytycznych żywieniowych na świecie i zgodziła się stworzyć Narodowy Plan Działania na rzecz Żywności Roślinnej ze znacznymi funduszami.

Fundacja Compassion in World Farming Polska zajmuje się zmianą systemu żywnościowego oraz dobrostanem zwierząt, uruchomiła nową inicjatywę w ramach globalnej kampanii [END.IT](#). Celem inicjatywy jest podniesienie świadomości wpływu nadmiernego spożycia mięsa i produktów odzwierzęcych na nasze zdrowie. [END.IT](#), która wzywa wszystkie rządy do wypracowania jasnego globalnego planu ratunkowego dla systemu żywnościowego, by zapewnić zdrową przyszłość dla zwierząt, ludzi i Ziemi.

Notatka dla redakcji:

- Pionierski raport dostępny jest [tutaj](#).
- Zdjęcia znajdują się [tutaj](#).
- Wszystkie dane (chyba, że zaznaczono inaczej) pochodzą z ankiety YouGov Plc. Grupa sondażowa liczyła 9420 dorosłych osób. Ankieta była przeprowadzana od 26 czerwca do 5 lipca 2023 w formie online. Wyniki zostały obliczone jako średnia ważona i reprezentują przekonania dorosłych (+18) w każdym badanym kraju. Pełne wyniki są dostępne [tutaj](#) oraz [tu w polskiej wersji](#).